

ЗАКАРПАТСЬКИЙ УГОРСЬКИЙ ІНСТИТУТ ІМ. Ф. РАКОЦІ ІІ
КАФЕДРА ІСТОРІЇ ТА СУСПІЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН
II. RÁKÓCZI FERENC KÁRPÁTALJAI MAGYAR FŐISKOLA
TÖRTÉNELEM- ÉS TÁRSADALOMTUDOMÁNYI TANSZÉK

**ПРОГРАМА
ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ
З ІСТОРІЇ
для вступників на навчання
за освітньо-кваліфікаційним рівнем «Бакалавр»**

**ÍRÁSBELI FELVÉTELI FELADATOK
TÉMAKÖREI
TÖRTÉNELEMBŐL**

„BA” képzési szintre felvételizők számára

Берегове / Beregszász, 2021

ЗАТВЕРДЖУЮ

Черничко С. С. (ректор)

„_____” _____ 2021 року

JÓVÁHAGYTA

Csernicskó István (rektor)

2021. _____ „_____”

Розробники:

Викладачі Кафедри історії та суспільних дисциплін ЗУІ ім. Ференца Ракоці:

Часар Іштван Степанович

Данч Юрій Яношович

Молнар Федір Федорович

Вступ

Вступний іспит з історії за ОКР «Бакалавр» – це форма контролю засвоєння студентом теоретичного та практичного матеріалу, визначеного програмами навчальних дисциплін, відповідно до стандартів вищої освіти.

Вступні випробування проводяться у вигляді вступних іспитів, які охоплюють нормативний зміст підготовки фахівця з історії.

Мета вступного випробування полягає у з'ясуванні рівня підготовленості професійних завдань, передбачених відповідними стандартами вищої освіти, а також до продовження освіти на вищому кваліфікаційному рівні.

Порядок проведення і програму вступних випробувань визначає Вчена рада ЗУІ на засадах нормативних і методичних рекомендацій Міністерства освіти і науки України та стандарту вищої освіти.

На вступні випробування з Історії виносяться питання і завдання з таких фахових дисциплін:

- Зарубіжна історія. (Історія Стародавнього світу);
- Стародавня історія території України;
- Вступ до спеціальності (Вступ до краєзнавства);
- Основи історії міжнародних відносин;
- Основи історії суспільства та економіки;
- Основи історії політики;
- Вступ до етнографії
- Основи музеології.

Порядок проведення вступного іспиту

Форма проведення вступного іспиту – письмова (у формі тестових завдань).

Програма вступного випробування ухвалюється на засіданні кафедри і затверджується проректором по навчальній роботі та проректором з ліцензування та акредитації.

Вступний іспит проводиться за тестовими варіантами, які затверджуються не пізніше як за місяць до початку вступного іспиту. Тестові завдання, що виносяться на іспит, не повинні виходити за межі програми.

Вступний іспит приймає екзаменаційна комісія (ЕК), члени якої затверджуються наказом ректора.

Результати складання вступного іспиту оцінюються за національною чотирибальною шкалою (“відмінно”, “добре”, “задовільно”, “незадовільно”), за міжнародною шкалою ECTS, а також за стобальною шкалою, на закритому засіданні ЕК і вносяться в екзаменаційну відомість.

Тривалість іспиту не повинна перевищувати 90 хвилин. Максимальний бал вступного іспиту 100 балів.

ТЕМАТИКА ВСТУПНОГО ІСПИТУ

I. ЗАРУБІЖНА ІСТОРІЯ (ІСТОРІЯ СТАРОДАВНЬОГО СВІТУ)

Теми:

Цивілізації Стародавнього Сходу та їхні досягнення:

- Єгипет,
- Месопотамія,
- Індія
- Китай
- Палестина,
- Фінікія

Історія Стародавньої Греції та створення елліністичної культури.

- Розвиток афінської та спартанської держави
- Розквіт класичної демократії
- Значення грецької культури

Давній Рим.

- Рання історія Риму, виникнення Римської імперії.
- Криза римської республіки та поява принципату.
- Золотий вік римської культури.
- Розквіт імперії I-II століття.
- Виникнення і поширення християнства.
- Криза III століття та крах пізньої імперії.

Література

- Алексеев В.П., Першиц А.И. История первобытного общества. - М., 1999.
- Васильев Л.С. История Востока. – М., 1993. – Т.1.
- История Древнего Рима /под ред. В.И. Кузищина . – М.: Высш. шк ., 2000. – 383 С.
- История Древней Греции /под ред. В.И. Кузищина. – М.: Высш. шк ., 2000. – 399 С.
- Кадеєв В.І. Історія древньої Греції і Рима / В.І.Кдеєв – Харків: Колорит, 2006. - 326 С.
- Крижанівський О.П. Історія Стародавнього Сходу. – Київ, 2000.
- Сегеда С.П. Антропологія. - К., 2001.
- Станко В.Н., Гладких М.І., Сегеда С.П. Історія первісного суспільства. - К., 1999.
- Шнирельман В.А. Происхождение производящего хозяйства. - М., 1989.
- Az etruszok és a rómaiak. Bp, 2001.
- Castiglione L.: A római művészet. Bp, 1971.
- Castiglione L.: Az ókor nagyjai. Bp, 1971.
- Egyiptom. Az első civilizációk. Bp, 2001.
- Görögország és Magna Graecia. BP, 2001.
- H. Klengel: Az ókori Szíria. Bp, 1977.
- Hahn István: Istenek és népek. Bp, 1980.
- Hahn-Máté: Karthágó. Bp, 1978.
- Hérodotosz: A görög-perzsa háború. Bp, 1999.
- J. Bright: Nomádok az ókori Elő-Ázsiában. Bp, 1985.
- Kákossy László: Ré fiai. Bp, 1979.
- Kertész I. : A hódító Róma. Bp, 1983.
- Kertész-Hegy-Németh-Sarkady: Görög történelem. Bp, 1998.
- L. Oppenheim: Az ókori Mezopotámia. Bp, 1982.
- M. Roaf: A mezopotámiai világ atlasza. Bp, 1998.
- N. de Lange: A zsidó világ atlasza. Bp, 1996.
- Ókori keleti, görög és római történeti chrestomatia.

Polányi Imre: Az ókori világ története. Bp, é.n.

R. Graves: A görög mítoszok. Bp, 1970.

R. Grishman: Az ókori Irán. Bp, 1985.

II. СТАРОДАВНЯ ІСТОРІЯ ТЕРИТОРІЇ УКРАЇНИ

Теми:

Первісна історія та початки цивілізації на території України:

- Первісні люди: поява, спосіб життя, знаряддя праці.
- Матріархальні общини і виникнення племен.
- Племена трипільської культури. Побут і вірування найдавнішого населення.
- Кімерійці, скіфи, сармати. Античні міста держави Північного Причорномор'я

Східні слов'яни на території України:

- Найдавніші писемні та археологічні джерела про слов'ян: спосіб життя, знаряддя праці.
- Розселення слов'ян, культура східних слов'ян.

Література

Алексєєв, С. В. Історія України : короткий курс лекцій / С. В. Алексєєв, О. А. Довбня, Є. П. Ляшенко. – Краматорськ : ДДМА, 2007.

Баран В. Історія України. 1998.

Бойко, О. Д. Історія України : навч. посібник для студентів вищих навчальних закладів. Видання 3-тє, виправлене, доп. – Київ: Академвидав, 2006.

Бунтян К. П. Давнє населення України. Київ. Либідь. 1999.

Геродот. Історія в дев'яти книгах. Київ, 1993.

Грушевський М. Історія України – Русі. Т. 1-10.

Довбня, О. А. Історія України : довідник / О. А. Довбня, Є. П. Ляшенко, Н. Л. Стешенко. – 2-е вид., перероб. та доп. – Краматорськ : ДДМА, 2011.

Довідник з історії України. Кер. Авт. Кол. Ю. Зайцев. Львів, 1998.

Дорошенко, Д. І. Нарис історії України в 2-х т. Т. 1 (до половини XVII ст.). – К. : Глобус, 1992.

Зубар В., Ліньова Є., Сон Н. Античний світ Північного Причорномор'я. Київ. Вид. Ім.. Олени Теліги.

Історія Києва: від княжої доби до сучасності. Збірник документів і матеріалів: Навч. посібник. / За заг. ред. В.Ф.Колесника, А.П.Коцура, Н.В.Терес. – К.: Книги XXI, 2005. – 773 с.

Історія України / В. Ф. Верстюк [та ін.] ; під ред. В. А. Смолія. – К. : Альтернативи, 1997.

Історія України / під ред. Ю. Зайцева. – Львів : Світ, 1996.

Історія України від найдавніших часів до сьогодення. Документи та матеріали. – Чернівці: Книги XXI, 2008. – 1100 с.

Історія України: Документи. Матеріали. Посібник / Укл. В.Ю.Король. – К.: Академія, 2002. – 448 с.

Історія України: навчально-методичний посібник для семінарських занять / за ред. В. М. Литвина. – К. : Знання, 2006.

Історія України: Хрестоматія: У 2-х ч. – Вид. 2-е / Упор.: С.М.Клапчук (кер.), В.І.Білик, Ю.А.Горбань та ін. – К.: ІЗМН, 1996. – Ч.1. – 372 с.; Ч. 2. – 336 с.

Рибалка, І. К. Історія України. Ч. 1: від найдавніших часів до кінця XVIII ст. / І. К. Рибалка. – Харків : Основа, 1995.

Толочко П. Володимир Святий, Ярослав Мудрий. „АртЕК” Київ, 1996.

Толчко П. Київська Русь. Київ. Абрис, 1996.

Україна крізь віки т. 1. На світанку історії. Київ. Основи, 1998.

Україна крізь віки т. 2. Античні держави Північного Причорномор'я. 1998.

Україна крізь віки т. 3. Давні Слов'яни Основи. 1998.

Україна крізь віки т. 4. Київська Русь Основи. 1998.

Хрестоматія з історії України /Упор.: В.І.Червінський (кер.), В.Є.Кругляков, В.В.Пилипенко та ін. – К.: Вежа, 1996. – 352 с.

Яковенко Н. Нариси історії середньовічної та ранньомодерної України. Критика. Київ. 2005.

Font Márta – Varga Beáta: Ukrajna története. Bölcsész Konzorcium, Szeged, 2006.

Font Márta: Oroszország, Ukrajna, Rusz. Pécs, 1998.

Heller – Nyekrics – Orosz történelem I-II. Osiris Kiadó, Bp., 2003.

Iglói Endre, Misley Pál: Régi orosz széppróza. Tankönyvkiadó Budapest, 1977.

Szöveggyűjtemény 1789-1966 Szerk. Polányi Imre. Nemzeti Tankönyvkiadó Bp. 1997.

Szöveggyűjtemény 1789-ig Szerk.: Polányi Imre. Nemzeti Tankönyvkiadó, Bp. 1995.

III. ВСТУП ДО СПЕЦІАЛЬНОСТІ (ВСТУП ДО КРАЄЗНАВСТВА)

Теми:

- Історія нашого краю до виникнення феодального суспільства.
- Археологія Закарпаття.
- Наш край під час і після завоювання вітчизни угорцями.
- Наш край в добу феодалізму.
- Феодальні відносини: формування комітатів Унг, Берег, Угоча, Мараморош.
- Визвольна боротьба під керівництвом Ференца Ракоці ІІ. Значні військові події 1703-1711рр. на території Закарпаття.
- Наш край в імперії Габсбургів.
- Реформи Марії Терезії.
- Епоха реформ у Північно-східній Угорщині. Суспільне життя.
- Наш край під час революції 1848-1849рр. в Угорщині. Формування національної гвардії. Підгорянська битва. Діяльність батальна полковника Казінці.
- Формування буржуазних відносин. Комітати Унг, Угоча, Берег, Мараморош у складі Австро-Угорщини.
- Національності, формування національної самосвідомості русинів.
- Акція (економічна допомога населенню) Егана на гірських районах Закарпаття.
- Історія Закарпаття від І. світової війни до ХХІ. ст.
- Наслідки трианонського договору.
- Закарпаття у складі Чехословацької Республіки.
- І. венський арбітраж і її наслідки в Закарпатті.
- Карпатська Україна і політика Августина Волошина.
- Радянський період і Закарпаття (1944-1991).
- Політичні партії і культурні товариства після 1991 р.

Література

Дмитро Данилюк: Історична наука на Закарпатті. Ужгород , 1999.

Енциклопедія Закарпаттяю Візначні особи ХХ.століттяю Ужгородю 2007.

Іван Поп:Енциклопедия Подкарпатской Руси. Ужгород, 2001.

Історія Закарпаття. Ред. Гранчак И.В Т. 1-3. Ужгород, 1993-1995.

Магочі Павло Роберт: Формування національної самосвідомості: Підкарпатська Русь (1848-1948) Ужгород, 1994.

Олександр Міцюк: Нариси з соціально-господарської історії Підкарпатської Русі, Прага 1938.

Степан Пап: Історія Закарпаття. Т. 1-3. м. Івано-Франківск 2001.

Bagu Balázs - Szakáll Mihály: A szabadságharc nemzetőrei. Ungvár-Bp.1994.

Bárdi Nándor – Fedinec Csilla – Szarka László (szerk.): Kisebbségi magyar közösségek a 20. században. Gondolat Kiadó – MTA Kisebbségkutató Intézet, Budapest, 2008.

- Bendász István: Az 1848-1849-es szabadságharc és a Munkácsi Görög Katolikus Egyházmegye, Ungvár 1997.
- Botlik József: Hármaskereszt alatt. Görög katolikusok Kárpátalján az ungvári uniótól napjainkig (1646-1997) Bp. 1997.
- Braun László: Firczak Gyula részvétele a hegyvidéki és az amerikai akcióban. In: „...a Munkácsi Egyházmegye fejedelme...”. Tanulmányok és források Firczak Gyula munkácsi püspök munkásságának megismeréséhez. Szerk.: Marosi István. Szent Atanáz Görögkatolikus Hittudományi Főiskola, Nyíregyháza–Beregszász, 2019. 89–103.
- Braun László: Hítelszövetkezetek a hegyvidéki kirendeltség keretében 1898-1910 között. Rákóczi-füzetek LXXXV. PoliPrint Kft, Ungvár, 2011. 108 p.
- Császár István: A 72-es beadvány” és résztvevőinek rövid ismertetése. In: „A 72-es beadvány.” Nemzetiségi és oktatáspolitikai a 60–70-es években a Szovjetunióban. Szerk.: Darcsi Karolina, Dobos Sándor. PoliPront, Ungvár, 2013. 52-56.
- Császár István: A társadalmi élet megítélése Kárpátalján a brezsnyevi érában (korabeli sajtó alapján). Acta Beregsasiensis, 2008, VII. évf. 2. kötet, 60-71.
- Csatáry György: A Lehoczky-hagyaték, Ungvár, 2001.
- Csatáry György: A máramarosi öt koronaváros a Rákóczi-szabadságharc idején. 1703–1711. Ungvár, 2003. 80 p.
- Csatáry György: Gróf Beresényi Miklós levelei és emléke Ung vármegyében. Ungvár, 2004.
- Csatáry György: Levéltári kalászatok, Ungvár-Budapest, 1993.
- Csatáry György: Múltunk írott ereklyéi, Ungvár – Bp. 1995.
- Csatáry György: Szabadságharc a végeken. Ungvár, 1999.
- Csatáry György: Ugocsa vármegye II. Rákóczi Ferenc államában 1703–1711. Ungvár–Beregszász, 2008. 280 p.
- Csatáry György–Molnár Ferenc–Orbán Melinda (szerk.): Lehoczky Tivadar: Világháborúnk. 1. kötet. Ungvár-Beregszász, 2016. 340 p.
- Csatáry György–Molnár Ferenc–Orbán Melinda (szerk.): Lehoczky Tivadar: Világháborúnk. 2. kötet. Ungvár-Beregszász, 2016. 408 p.
- Dancs György: Az 1831-es kolerajárvány Ugocsa vármegyei vonatkozásai. In: „Így maradok meg hírvivőnek.” In memoriam Soós Kálmán. Tanulmányok Soós Kálmán emlékére. Szerkesztő: Szamborovszkyné Nagy Ibolya. PoliPrint, Ungvár 2012. 66-74.
- Deschmann Alajos: Kárpátalja műemlékei. Bp. 1990.
- Fedinec Csilla: A kárpátaljai magyarság történeti kronológiája. 1918–1944. Fórum Intézet – Lilium Aurum Könyvkiadó, Galánta–Dunaszerdahely, 2002.
- Gálócsy Zoltán: Ung vármegye főispánjai és tisztviselői a legrégibb kortól 1867-ig. (Szerk: Csatáry György)
- Keresztyén Balázs: A Perényiek és Bárány Perényi Zsigmond élete, emléke Ugocsában. Ungvár, 2000.
- Keresztyén Balázs: Kárpátaljai Művelődéstörténeti Kislexikon. Bp.-Beregszász, 2001.
- Keresztyén Balázs: Kárpátaljai Művelődéstörténeti Kislexikon. Bp.-Beregszász, 2001.
- Kész Barnabás: „Egy földön, egy hazában” Hon- és népismeret kárpátaljai fiataloknak. PoliPrint Kiadó, Ungvár-Beregszász, 2009.
- Kobály József: Kárpátalja népei a történelem keresztútján. Kárpátaljai Szemle. 1993. 3-4.szám.
- Kobály József: Sine ira et studio. Ungvár, 1998.
- Lehoczky Tivadar: Bereg megye és a munkácsi vár 1848-1849-ben. Munkács, 1899.
- Lehoczky Tivadar: Bereg vármegye monographiája. I-III kötet, Ungvárott, 1881-1882.
- Máramaros megye (Honismereti írások a monarchia korából) Szerk: S Benedek András. Bp. Beregszász. 1997.
- Mészáros Károly: Ungvár története a legrégibb időktől máig. Pest 1861.
- Molnár D. Erzsébet – Molnár D. István: A kommunizmus áldozata, rehabilitációs alternatívák Kelet-Közép Európában. Beregszász, II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola, Beregszász, 2016. 260 p.
- Molnár D. Erzsébet: Kárpátalja szovjetizálása. A megszállástól a bekebelezésig. Rubicon, 2015/5-6. sz. 118-124.

- Molnár Ferenc: A kiegyezés és a ruszin mozgalom. In: Indivisibiliter ac Inseparabiliter. „Feloszthatatlanul és elválaszthatatlanul”. A kiegyezés 150. évfordulója alkalmából rendezett tudományos konferencia előadásai. Szerk.: Szakál Imre. „RIK-U” Kft. Beregszász–Ungvár, 2018. 22–36.
- Molnár Ferenc: A kiegyezés hatása a ruszin mozgalomra. In: Nemzetiségek és törvényhozás Magyarországon. Szerk.: Kovács Kálmán Árpád. Országház Könyvkiadó, Budapest, 2019. 199–222.
- Molnár Ferenc: A magyarországi ruszin egyházszervezet kialakulása és fejlődése: Az ungvári unió. In: „Ruszin voltam, vagyok, leszek...”. Népismereti olvasókönyv. Szerk.: Fedinec Csilla–Csernicskó István. Gondolat Kiadó–Charta XXI Egyesület, Budapest, 2019. 63–81.
- Molnár Ferenc: A Munkácsi Egyházmegye 1848–1849-ben. Tanulmányok és kronológia. Nyíregyháza, Szent Atanáz Görög Katolikus Hittudományi Főiskola, 2014. 220 p. (Collectanea Athanasiana I. Studia; 7.)
- Pásztor Emil: A tizenötödik vértanú, Bp. 1985.
- Soós Kálmán: Perlekedő évszázadok. Ungvár-Bp. 1995.
- Szakál Imre: „Rend, fegyelem, összetartás, s nem lesz panasz többé a Kárpátok bércei között”: Iratok Ruszka Krajna történetéhez (1918-1919). II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola, Beregszász–Ungvár, 2018. 248 p.
- Szakál Imre: Telepesek és telepes falvak a csehszlovák Kárpátalján. Kalligram Könyvkiadó – MTA Társadalomtudományi Kutatóközpont Kisebbségkutató Intézet, Budapest, 2017. 180 p.
- Szamborovszkyné Nagy Ibolya (szerk.): „Így maradok meg hírvivőnek”. In memoriam Soós Kálmán. Tanulmányok Soós Kálmán emlékére. Beregszász –Ungvár, II. Rákóczi Ferenc KMF –PoliPrint, 2012. 258 p.
- Udvari István: Ruszinok a XVIII. században. Nyíregyháza 1994.
- Ung megye (Honismereti írások Ung megyéből 1944-ig) Szerk: S. Benedek András, Beregszász-Bp. 1998.
- Várad Sternberg János: Az ungvári vár ostroma. Századok öröksége. Budapest-Ungvár, 1980.
- Várad Sternberg János: Századok öröksége. Bp.-Uzsgorod, 1981.

IV. ОСНОВИ ІСТОРІЇ МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН

Теми:

- Основні поняття міжнародних відносин.
- Класичні учасники міжнародних відносин: держави. Поняття та вигляд держави.
- Міждержавні відносини Стародавнього Сходу.
- Міжнародні відносини Стародавньої Греції.
- Вплив Римської імперії на міжнародні відносини Середземноморського басейну.
- Розпад Західної Римської імперії. Виникнення нового міжнародного порядку в середньовічній Європі.
- Роль християнства в міжнародних відносинах раннього середньовіччя.
- Виникнення та поширення ісламу.
- Зріле середньовіччя та Столітня війна.
- Великі географічні відкриття та їх наслідки.
- Зміна міжнародного порядку Європи на початку Нового часу.
- Французька революція та наполеонівські війни.
- Міжнародні відносини у 19 столітті.
- Перша світова війна та її наслідки.
- Паризька мирна конференція та її наслідки для Центральної та Східної Європи.
- Система міжнародних відносин між двома світовими війнами.
- Друга світова війна та її наслідки.
- Холодна війна та біполярний світ.
- Розпад колоніальної системи у другій половині 20 століття.

- Зміни режиму та їх наслідки в Центральній та Східній Європі.

Література

- Історія країн Західної Європи та Північної Америки нового часу. Ч. 1. /Укладач Баран. – Львів, 2002.
- Тейлор А. Дж. П. Габсбургська монархія 1809–1918: Історія Австрійської імперії та Австро-Угорщини. — Львів: ВНТЛ Класика, 2002.
- Diószegi István: A hatalmi politika másfél évszázada: 1789–1939. Budapest: História – MTA Történettudományi Intézet, 1997.
- Egedy Gergely: Birodalomból Nemzetközösség. Világtörténet. Budapest, 1985.
- Fischer Ferenc: A megosztott világ. A Kelet–Nyugat, Észak–Dél nemzetközi kapcsolatok fő vonásai (1945–1989). Budapest: IKVA, 1992.
- Harald Kleinschmidt: A nemzetközi kapcsolatok története. Athenaeum Kiadó, Budapest, 2000.
- Margaret MacMillan: Béketeremtők. Az 1919-es párizsi békekonferencia. Budapest, Gabo Kiadó, 2005.
- Németh István: 20. századi egyetemes történelem. Osiris Kiadó, 2005.
- Ormos Mária - Majoros István: Európa a nemzetközi küzdőtéren. Felemelkedés és hanyatlás, 1814–1945. Osiris, Budapest, 2003.
- Pándi Lajos: Köztes-Európa 1763–1993. Térképgyűjtemény. Budapest: Osiris, 1997.
- Salamon Konrád: Világtörténet. Akadémiai Kiadó, Budapest, 2006.
- Vadász Sándor szerk.: 19. századi egyetemes történelem 1789–1914. Európa és az Európán kívüli országok. Osiris Kiadó, Budapest, 2011.

V. ОСНОВИ ІСТОРІЇ СУСПІЛЬСТВА ТА ЕКОНОМІКИ

Теми:

- Суспільство як явище. Соціальні групи.
- Світові релігії та їх поширення.
- Економічний розвиток в історичні епохи.
- Середньовічне суспільство та його структура: панщина і селянство.
- Три стани середньовічного суспільства.
- «Ранній новий час»: Соціальні конфлікти.
- Промислова революція, виробництво, урбанізація.
- Розвиток світового ринку.
- Соціальні явища в сучасний період: стратифікація та мобільність.
- Соціальні явища в сучасний період: Споживання та розваги.
- Соціальні явища в сучасний період: робота та господарство.
- Соціальні явища в сучасний період: Зміна ролі сім'ї.
- Соціальні явища в сучасний період: Політика та суспільство.
- Соціальна держава.
- Формування ліній соціального розлому.

Література

- Angi János – Barta János stb.: Európa az érett és a kései középkorban (11–15. század) Multiplex Media – Debrecen U.P. Debrecen, 2001.
- Barta János ifj.: „Napkirályok” tündöklése (Európa a 16-18. században)
- Gunst Péter szerk. Európa története. Csokonai Kiadó, Debrecen 1993.
- Gyáni Gábor – Kövér György: Magyarország Társadalomtörténete. Osiris Bp. 2006

Katus László: A középkor története (Egyetemi tankönyv) Pannonica-Rubicon, Bp, 2000.
 Martin Roberts: Európa története 1789–1914. Az ipari forradalom és a liberalizmus kora. Akadémiai, Bp. 1992.
 Nyugat-európai gazdaság- és társadalomtörténet (A rurális társadalomtól a gondoskodó államig.)
 H.A. Diederiks et al, Osiris Bp. 1995.
 Orosz István – Barta János – Angi János szerk. Európa az újkorban (16–18. század)
 Tomka Béla: Európa társadalomtörténete a 20. században. 2009.
 Valuch Tibor: Magyarország társadalomtörténete a XX. század második felében 2005.

VI. ОСНОВИ ІСТОРІЇ ПОЛІТИКИ

Теми:

- Політика – як наука і як предмет
- Політологія – як предмет демократії
- Політичні роздуми в стародавні часи
- Суспільно-політичні розколи
- Типологія партії в історичному та організаційному розрізі
- Ідеології
- Розподіл влади та система гальм та противаг
- Системи виборів, партійні системи
- Політика Німеччини, Франції, Великобританії та США
- Політика в пострадянському просторі
- Тоталітарні та авторитарні держави
- Політика в Україні та Угорщині
- Політика міжнародних відносин
- Інституційна система Європейського Союзу

Література

Bayer József: A politikatudomány alapjai. Budapest: Napvilág Kiadó, 1999.
 Bihari Mihály: Politológia – A politika és a modern állam. Pártok és ideológiák. Budapest: Nemzedékek Tudása Tankönyvkiadó, 2013.
https://ofi.oh.gov.hu/sites/default/files/schoolbook/documents/40137_Betekintdc14.pdf
 Darcsi Karolina – Kovács Miklós: Politológia. Jegyzet a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola hallgatói számára. Ungvár: PoliPrint, 2006.
 Medina Viktor: EU ismeretek. Budapest: SZIE, 2011.
https://regi.tankonyvtar.hu/hu/tartalom/tamop412A/2010-0019_EUismeretek/adatok.html
 Бебик В. М. Базові засади політології: історія, теорія, методологія, практика: [Монографія]. – К., 2000.
 Гелей С. Д., Рутар С. М. Основи політології. Навч. посібник. – К., 1999.
 Грицяк І.А. Європейське управління: теоретико-методологічні засади: Моногр.- К.: К.І.С., 2006.- 398 с.
 Європейська інтеграція України: посібник для державних службовців та посадових осіб місцевого самоврядування / Уклад. М. І. Лахижа. – Полтава, 2018. – 74 с.
 Сміт К.Е. Європейський Союз: творення зовнішньої політики на прикладі Східної Європи / Пер.з англ. С.І.Фатія/. – Харків: Тарбут Лаам, 2006. – 308 с.

VII. ВСТУП ДО ЕТНОГРАФІЇ

Теми:

- Курс етнографії. Етнографія та її місце в системі народознавчої науки.
- Основні поняття.

- Поняття культури.
- Історія етнографічної науки.
- Етнографічне районування угорців.
- Визначення усної народної поетичної творчості, її природа та специфіка.
- Система жанрів фольклору та її історична еволюція.
- Звичай та обряди.
- Світоглядні уявлення та народна вірування.
- Матеріальна культура угорців.
- Житло, домашнє господарство та побут.
- Подвіря та господарський реманент.
- Їжа та харчування.
- Народне декоративне-прикладне мистецтво
- Народний одяг.
- Народні промисли.
- Етнографічні музеї Закарпаття.

Література

- Balassa Iván - Ortutay Gyula: Magyar néprajz. Budapest, Corvina, 1979.
 Kósa László - Filep Antal: A magyar nép táji-történeti tagolódása. Budapest, 1978.
 Kósa László: A Magyar Néprajz tudománytörténete. Budapest, Osiris Kiadó, 2001
 Magyar Néprajz III-VIII. Budapest, 1988-2000.
 Magyar Néprajzi Lexikon I-V. Budapest, 1977-1982
 Voigt Vilmos: Alapismereti bevezetés a néprajz iránt érdeklődő hallgatóknak. Néprajz egyetemi hallgatóknak I. Debrecen, KLTE, 1989.
 Тиводар Михайло Петрович: Етнографія Закарпаття: Історико – етнографічний нарис. Ужгород, Видавництво Гражда, 2011.
 Тиводар Михайло Петрович: Етнологія. Ужгород, Видавництво Гражда, 2010.

VIII. ОСНОВИ МУЗЕОЛОГІЇ

Теми:

- Музеологія як наукова та навчальна дисципліна.
- Історія музейної справи у світі.
- Музейна справа в Україні: історія становлення.
- Музейна справа в Угорщині.
- Музейна справа в Закарпатті.
- Класифікація музеїв в Угорщині
- Основи експозиційної діяльності музею. Типи експозицій
- Організація музейних фондів. Загальні принципи збереження та управління
- Музейна освіта. Загальні принципи
- Музей та сучасні технології. Екскурсія: поняття, класифікація.

Література

- Balassa M. Iván – Zentai Tünde: Magyarország múzeumai. Múzeumlátogatók kézikönyve. Bp., 2004.
 Friedrich Waidacher: Az általános muzeológia kézikönyve. Metamuzeológia, történeti muzeológia, elméleti muzeológia. Bp., 2011.
 (http://arthist.elte.hu/Tanarok/SzoekA/Kurzusok/2011/2011osz/Waidacher_20110903.pdf)
 Vásárhelyi Tamás – Sinkó István: Múzeum az iskolatáskában. Bp., 2004.
 Вайдахер Ф. Загальна музеологія / Переклад з німецької Х. Назаркевич, О. Лянґ, В. Лозинського. – Л.: Літопис, 2005.
 Власюк Г.М, Зосимовин О.Ю., Хададова М.В. Музеезнавство та архівна справа: Навч.-метод.

посібн. Житомир, 2006.

Гайда Л.А. Музеєзнавство в закладах освіти: Навч.-метод. посіб / Кіровоград, обл. ін-т післядиплом. пед. освіти ім. В. Сухомлинського. Кіровоград, 2006.

Дудяк О.А., Файда О.В. Музеологія. Програма курсу для студентів історичного факультету. Методичні рекомендації для підготовки до семінарських занять. - Львів: "Тріада плюс", 2009. - 72 с.

Рутинский М.И., Стецюк О.В. Музеєзнавство: навчальний посібник. – К.: Знання, 2008.

ЗРАЗОК

ЕКЗАМЕНАЦІЙНІ ЗАВДАННЯ

I. Виберіть правильну відповідь! (1 б. за одне питання)

1. На чолі Єгипетської держави стояв:

- А) раджа
- Б) цар
- В) фараон
- Г) князь

2. Назву якої ріки в Китаї перекладають як «Жовта ріка»?

- А) Меконг
- Б) Янцзи
- В) Хуанхе
- Г) Інд

3. З якої країни бере свій початок Буддизм?

- А) Китай
- Б) Японія
- В) Індія
- Г) Вавилон

4. Яку цивілізацію відкрив А. Еванс на острові Крит?

- А) Мінойську
- Б) Афінську
- В) Мікенську
- Г) Перську

5. Яке грецьке місто-колонія було засновано не на північному березі Чорного моря, тобто не території сучасної України?

- А) Ольвія
- Б) Мілет
- В) Херсонес
- Г) Пантикапей

6. Вкажіть, на території якого племені утворився Київ?

- А) древляни
- Б) поляни
- В) сіверяне
- Г) улічі

7. Вкажіть рік найдавнішої згадки у Київському літописі назви «Україна»:

- А) 1087
- Б) 1097
- В) 1187
- Г) 1197

8. Визначте, в якому році відбулось урочисте відкриття Десятинної церкви:

- А) 980
- Б) 986
- В) 989
- Г) 996

9. Угорський король Федір Корятович був далеким родичем:

- А) Бела IV
- Б) Андрій III
- В) Жігмонд (Сигізмунд)
- Г) Стефан III

10. У 1613 році карпатські землі грабує трансільванський князь:

- А) Габор Бетлен
- Б) Ракоці Дєрдь I
- В) Ракоці Дєрдь II
- Г) Ференц Ракоці I

11. Коли перейшов колишній масток князя Ференца II Ракоці до майнцького архієпископа Франца Шенборна?

- А) 1711 р.
- Б) 1728 р.
- В) 1738 р.
- Г) 1740 р.

12. Хто належать праці „Історія карпаторусинів” („Historia Carpathico Ruthenorum”)?

- А) Василь Довгович
- Б) Михайло Лучкай
- В) Іван Фогорошій
- Г) Михайло Балудянський

13. Хто написав «De Civitate Dei» («Про Град Божий»)?

- А) Августин
- Б) Марк Аврелій
- В) Томас Гоббс
- Г) Жан Кальвін

14) Коли була створена Європейська економічна спільнота?

- А) 1947
- Б) 1957
- В) 1967
- Г) 1977

15) Що сталося в 1815 році?

- А) Тридцятилітня війна закінчилася
- Б) Віденський конгрес закінчився
- В) революція у Франції
- Г) Кримська війна

16) Що сталося в 1945 році?

- А) Друга світова війна закінчилася

- Б) План Дауеса розпочався
- В) утворився Радянський Союз
- Г) Гітлер прийшов до влади

17. Що з перерахованих не являється предметом суспільної історії?

- А) формування суспільних груп
- Б) зміна способу життя людини
- В) точне місце і час боїв
- Г) культурна діяльність людини

18. Яка соціальна група не існувала у феодализмі?

- А) селянство
- Б) робітничий клас
- В) шляхетність
- Г) священство

18. В результаті чого сформувалася сучасна світова економіка?

- А) великі географічні відкриття
- Б) урбанізація
- В) розвиток виробництва
- Г) Габсбургська війна за спадщину

19. Де був виданий один із перших журналів суспільної історії «Annales»?

- А) Німеччина
- Б) Великобританія
- В) США
- Г) Франція

II. Виберіть, який елемент не вписується в лінію і обґрунтуйте свою відповідь! (2 б. за одну лінію /1 б. за правильну відповідь, 1 б. за підтвердження)

1) Гермес, Атон, Сет, Ізіс

підтвердження: _____

2) Йордан, Тигр, Ніл, Євфрат

підтвердження: _____

3) Іван Вагилевич, Яків Головацький, Василь Каразин, Маркіян Шашкевич

підтвердження: _____

4) С. Баторі, Ян Казимир, К. Косинський, Ян Собеський

підтвердження: _____

5) Томаш Есе, Альберт Кіш, Шандор Карої, Дьєрдь Біге

підтвердження: _____

6) Мукачево, Береги, Берегове, Великий Березний

підтвердження: _____

7) ремесло, цех, виробництво, мануфактура

підтвердження: _____

8) Християнство, іудаїзм, індуїзм, іслам

підтвердження: _____

III. Визначте наступні терміни. (по 2 б.)

- 1) Сфінкс
- 2) форум
- 3) літопис
- 4) полюддя
- 5) кріпак
- 6) комітат
- 7) Держава
- 8) Нація
- 9) глобалізм
- 10) промислова революція
- 11) світова релігія
- 12) мануфактура
- 13) буржуазія

IV. Що знаєте про наступні історичні особи? (по 2 б.)

- 1) Александр Македонський
- 2) Соломон
- 3) Михайло Грушевський
- 4) Богдан Хмельницький
- 5) Лаборець
- 6) Едмунд Еган
- 7) Томас Гоббс
- 8) Джон Локк
- 9) Иммануил Валлерштейн

V. Хронологія

1) Яка подія відбулася за історичною датою? (по 1 б.)

- a) 477 р. до н. е.
- b) 753 р. до н. е.
- c) 1569
- d) 1709
- e) 1831 р.
- f) 29. 06. 1945. р
- g) 338 д.н.е.
- h) 1492
- i) 1815
- j) 1991

2) Коли відбулися наступні події? (по 1 б.)

- a) Перші Олімпійські ігри
- b) Падіння Західної Римської імперії
- c) Хрещення Київської Русі
- d) Кревська унія
- e) Перший Віденський арбітраж
- f) „Підгорянська битва”

3) Яка подія відбулася за історичною датою? (по 1 б.)

- використання грошей
- збір та полювання
- використання парових двигунів
- утворення мануфактур